

תקנון הלימודים לתואר שני

1. מבוא

תוכניות הלימודים לתואר שני בפקולטה להנדסה באוניברסיטת תל אביב נועדו לאפשר לימודי הנדסה מתקדמים ברמה גבוהה לתלמידים מצטיינים. המועמדים לתואר שני ידרשו ללמוד מקצועות (קורסים) בשטחים מתקדמים במדעי ההנדסה, לבצע מחקר ולדווח עליו באמצעות חיבור מדעי, או לבצע פרויקט הנדסי מקיף. התוכניות לתואר שני עובדו ומעודכנות באופן תדיר על ידי חברי סגל הפקולטה להנדסה וחוקריה, ונועדו להכשיר מהנדסים למשימות המחקר והפיתוח הנדרשות באקדמיה ובתעשייה העכשווית.

2. הגדרות

2.1. בית ספר/מחלקה

גוף המאגד חברי הסגל בעלי עניין מחקרי זהה, מוכר על-ידי הפקולטה כאחראי להדרכת הלומדים לתארים גבוהים בשטחי מחקר מסוימים, והוסמך לקבוע את זכאותם לתואר שני.

2.2. הוועדה היחידתית לתואר שני

הוועדה המטפלת בענייני התואר השני מטעם מועצת הפקולטה להנדסה. להלן "הוועדה היחידתית".

2.3. האחראי האקדמי על התוכנית לתואר שני

ראש בית הספר/המחלקה או מי שמונה על ידו כאחראי על התוכנית של בית הספר/המחלקה לתואר שני (כולל התכנים האקדמיים, דרישות הקבלה, דרישות ההשלמה, אישור מינויים של מנחים ובוחנים לעבודות גמר ופרויקטי גמר וכיוצא בזה).

2.4. עבודת גמר מחקרית (תזה)

תכלית עבודת המחקר לתואר שני היא אימוץ הסטודנט בשיטות מחקר, כולל סקר ספרות ביקורתי, ביצוע עבודת מחקר בהיקף המתאים למקובל בפקולטה וברמה אקדמית נאותה, והגשת חיבור בנושא המחקר לוועדה היחידתית. המחקר עשוי להיות תיאורטי או ניסויי, בסיסי או יישומי, תוך הדגשת הגישה המדעית האנליטית והתרומה לקידום ההבנה ו/או עדכון הידע המדעי הקיים. לפרטים ראו סעיף 5.3 בתקנון זה.

2.5. פרויקט גמר

תכלית הפרויקט הוא אימוץ הסטודנט בשיטות תכנון ו/או מחקר הנדסי כולל סקר ספרות בקורתי, בהיקף המתאים למקובל בפקולטה וברמה אקדמית נאותה, והגשת חיבור בנושא הפרויקט למנחה הפרויקט. הפרויקט עשוי להיות תיאורטי או ניסויי, להתמקד בתכנון הנדסי או בחקר היפותזה, תוך הדגשת הגישה המדעית האנליטית והתרומה לקידום ההבנה ו/או הידע הקיימים. הנחיית הפרויקט תבצע על בסיס אינדיבידואלי או במסגרת קורס "סמינריון מחקר" על פי החלטת בית הספר/המחלקה. לפרטים ראו סעיף 5.4 בתקנון זה.

2.6. מנחה זמני

איש סגל הפקולטה אשר הוסמך להדריך תלמיד לתואר שני בנהלים האקדמיים של הפקולטה ולאשר את תוכניות הלימודים שלו כל עוד לא מונה איש סגל אחר כמנחה קבוע או מנחה מלווה.

2.7. מנחה קבוע

איש סגל אשר הוסמך להדריך את התלמיד בעבודת הגמר המחקרית (תזה) שלו לקראת התואר השני, להדריך את התלמיד בנהלים האקדמיים של הפקולטה ולאשר את תוכניות לימודיו.

2.8. מנחה פרויקט גמר

חוקר או מהנדס משטח התעשייה אשר מונה לאמן את התלמיד בשיטות תכנון, מחקר ופיתוח הנדסי, כאמור בהגדרת "פרויקט גמר" (סעיף 2.5). כמנחה פרויקט גמר יכול להתמנות חבר סגל אקדמי בכיר במוסד ישראלי להשכלה גבוהה או אדם מתאים משטח התעשייה שהוא מהנדס בעל תואר M.Sc. לפחות ומינויו אושר על ידי האחראי האקדמי על התוכנית הרלוונטית לתואר שני. אם מנחה פרויקט הגמר אינו איש סגל הפקולטה, יש למנות לתלמיד גם מנחה מלווה.

2.9. מנחה מלווה

איש סגל מבית הספר/המחלקה בה ניתן התואר, אשר הוסמך להדריך תלמיד לתואר שני בנהלים האקדמיים של הפקולטה ולאשר את תוכניות הלימודים שלו כאשר התלמיד מבצע פרויקט גמר בהנחיית מי שאינו חבר סגל הפקולטה.

2.10. נקודת זכות

יחידת המדידה להערכת משקלו האקדמי של קורס. התלמיד צובר נקודות זכות, להלן נ.ז., על פי מספר הקורסים (ושעות הלימוד שלהם) בהם עמד בהצלחה. בדרך כלל, בלימודי התואר השני בפקולטה, שעת הרצאה שבועית הנה שוות ערך לנקודת זכות אחת.

2.11. קורס חובה

קורס שהוגדר על ידי בית הספר ו/או המחלקה כקורס שחלה חובה לעמוד בו בהצלחה על מנת להיות זכאי לתואר שני מטעם אותו בית ספר ו/או מחלקה. קורסי חובה הנם בדרך כלל קורסים תשתיתיים במתמטיקה, פיזיקה, ו/או מדעי ההנדסה.

2.12. הצלחה/כשולן בקורס

בפקולטה להנדסה נהוגה שיטה מאונית לקביעת הציונים, קרי ציון 0-100. ציון 60 ומעלה הוא ציון "עובר". ציון 59 ומטה הוא ציון "נכשל".

2.13. לימודי צבירה

השלב הראשון ללימודי תואר שני בפקולטה להנדסה. במהלך שלב זה יצבור התלמיד נ.ז. לתואר שני. תוכניות הלימודים השנתיות יאושרו בשלב זה על ידי מנחה זמני.

2.14. לימודים "מן המניין"

השלב השני בלימודי התואר השני בפקולטה. זוהי תקופת הלימודים בה ישלים התלמיד את הדרישות לקבלת התואר השני, כולל סיום שמיעת קורסים וכתובת עבודת תזה או פרויקט גמר. תלמידים ב"זמן מלא" (ראו סעיף 2.16) יתקבלו לשלב "מן המניין" מיד עם תחילת לימודיהם לתואר שני.

2.15. תלמיד ב"זמן מלא"

תלמיד המקדיש את כל זמנו ללימודי התואר השני ולעבודת התזה בין כתלי האוניברסיטה.

2.16. לימודי השלמה

מקבץ קורסים מלימודי התואר הראשון בשטח הלימוד הרלוונטי אותו נדרש להשלים מועמד בוגר פקולטה הנדסית המחליף שטחי לימוד או מועמד בוגר מדעים מדויקים, או מועמד בוגר מכללה הנדסית. הקבלה ללימודי תואר שני מותנית בעמידה בהצלחה בתוכנית

ההשלמות שנקבעה על ידי בית הספר/ המחלקה על פי הקריטריונים שהוגדרו על ידי בית הספר/ המחלקה.

3. מבנה תוכנית הלימודים והתואר המוענק

3.1. התואר "מוסמך במדעים" (M.Sc.)

התואר המוענק על ידי הפקולטה להנדסה הוא "מוסמך במדעים" Master of Science (M.Sc.).

התואר מוענק למועמדים שהוכיחו הישגים אקדמיים נאותים ומילאו את הדרישות שבתקנות הפקולטיות והאוניברסיטאיות, כולל הצלחה בקורסים וביצוע מחקר או פרויקט גמר במשך הלימודים התקני. למועמדים שהוכיחו הישגים יוצאי דופן בלימודים ובמחקר יוענק התואר ב"הצטיינות" או ב"הצטיינות יתרה" על פי הקריטריונים המפורטים בסעיף 3.7.

3.2. נושאי תוכנית הלימודים

הפקולטה מציעה תוכניות לימודים לתואר שני בתחומים הבאים:

- הנדסת חשמל
- הנדסה מכאנית
- התוכנית להנדסת סביבה
- הנדסה ביו-רפואית
- הנדסת תעשייה
- התוכנית לחומרים וננו טכנולוגיות (בשיתוף הפקולטה למדעים מדויקים, הפקולטה למדעי החיים, הפקולטה לרפואה ומרכז החומרים)

תוכניות הלימודים בכל אחד מתחומי הידע הנ"ל מפורטות בדיעוניהם של בית הספר/ המחלקה הרלבנטיים המכילים גם דרישות תקנוניות ייחודיות בנוסף לאלו המפורטות להלן.

3.3. נתיבי הלימודים

הפקולטה מציעה שני נתיבי לימודים לתואר שני:

- **נתיב מחקרי הכולל עבודת תזה**
ככלל, נתיב זה מיועד לתלמידים המעוניינים בהכשרה בשיטות מחקר וכתובת חיבור מדעי. נתיב זה מתאים במיוחד לתלמידים המעוניינים להמשיך לתואר שלישי לאחר סיום התואר השני.
- **נתיב פרויקט גמר**
נתיב זה מיועד לתלמידים המעוניינים בהרחבת, העמקת ועדכון הידע המקצועי שלהם, ללא עבודת מחקר בהיקף של תזה.
נתיב זה מיועד לתלמידים ב"זמן חלקי" בלבד. הנתיב פתוח לבוגרי תואר ראשון בפקולטה הנדסית וביחידות לימוד מסוימות גם לבוגרי תואר ראשון במדעים מדויקים או מדעי החיים בכפוף לעמידה בלימודי השלמה (ראה סעיף 4.1). כל יחידת לימוד המקבלת מועמדים בעלי תואר ראשון במדעים מדויקים או מדעי החיים מפרסמת את הדיסציפלינות הלא הנדסיות עבורן הנתיב פתוח.

מוסמך הפקולטה להנדסה בנתיב פרויקט גמר שירצה להגיש מועמדותו לתואר שלישי יידרש לעמוד בדרישות המוצגות על ידי האוניברסיטה בפני תלמידים בעלי תואר שני

מאוניברסיטאות אחרות, בהן סיימו תואר שני ללא עבודת גמר. בפרט, יידרש מועמד כזה להשלים עבודת תזה לתואר שני כמקובל בפקולטה.

. הדרישות לתואר בכל אחד מהנתיבים מפורטות להלן:

נתיב לימודים	חיבור גמר	שעות	נ.ז.
נתיב מחקרי	תזה	12 ש"ס	24
נתיב פרויקט גמר	פרויקט	3 נ.ז.	36

בית הספר/המחלקה עשויים לקבוע דרישות מחמירות יותר לגבי כמות נ.ז. ו/או התנאים והדרישות הנוספות המפורטות לעיל.

תקנון הקורסים מפורט בסעיף 5.1. יש להדגיש כי רשומת הקורסים לתואר חייבת לענות על דרישות החובה של בית הספר/המחלקה הרלבנטי וממוצע הציונים הכללי חייב להיות 75 לפחות (ראו סעיף 3.5).

הדרישות לגבי חיבור הגמר (תזה) או הפרויקט והבחינות עליהן מפורטים בסעיפים 5.3 ו-5.4, בהתאמה.

מומלץ לתלמיד הבוחר בנתיב עם עבודת תזה שיתקשר עם מנחה קבוע מיד עם קבלתו ללימודים בפקולטה ובכל מקרה, לא יאוחר מתום הסמסטר הראשון ללימודים בשלב "מן המניין" כדי לקבוע, יחד עם המנחה, את תוכנית הלימודים בהתאמה מיטבית לתוכנית המחקר.

- סמינר מחלקתי

התלמידים חייבים להשתתף בסמינרים של בית הספר/המחלקה בהיקף של 14 סמינרים לתלמידים במסלול מחקרי ו-8 סמינרים במסלול עם פרויקט.

ניתן להשתתף בסמינרים של מחלקות אחרות ופקולטות אחרות בנושאים הרלוונטיים לתחום המחקר של הסטודנט, בהיקף של 50% מחובת הסמינרים בתכנית הלימודים, עד 7 סמינרים בנתיב המחקרי (מתוך 14 סמינרים) ועד 4 סמינרים בנתיב פרויקט (מתוך 8 סמינרים).¹ השתתפות בסמינרים של מחלקות/פקולטות אחרות תתקבל בתנאי שנוכחות בסמינרים כאמור תתועד ותאושר מראש על ידי רכז הסמינרים של יחידת הלימוד והמנחה.

כנס מדעי- במקרה של השתתפות בכנס מדעי, יגיש התלמיד בקשה מראש לאחראי על הסמינרים והמנחה לזיכוי משעות סמינר. המנחה ורכז הסמינרים יחליטו על היקף שעות הסמינר בהן יזוכה התלמיד.

3.3.1 מעבר מנתיב לנתיב

תלמיד יוכל לבקש לעבור לנתיב מחקרי בהנחיית מנחה הפרויקט שלו, קרי, להרחיב את היקף העבודה כך שיתאים להיקף של עבודת תזה, רק אם המנחה הוא חבר סגל הפקולטה. הבקשה טעונה אישור המנחה והוועדה היחידתית.

תלמיד יוכל לבקש לעבור לנתיב "פרויקט גמר" בהנחיית מנחה התזה, קרי, לצמצם את היקף עבודת המחקר כך שיתאים להיקף של פרויקט גמר. הבקשה טעונה אישור המנחה והוועדה היחידתית. כמו כן, בסמכותו של המנחה לבקש מהוועדה היחידתית, לאחר שיידע את התלמיד, לצמצם את היקף העבודה למסגרת של פרויקט גמר אם לא הוכיח התלמיד גישה ויוזמה מחקרית, התקדמות או חדשנות מספקת בעבודתו. בכל מקרה בו צומצם היקף

העבודה למסגרת של פרויקט גמר, על הסטודנט להשלים את מכסת נ.ז. הנדרשת בנתיב פרויקט גמר.

תלמיד בנתיב המחקרי שהתקבל ישירות למעמד "מן המניין" ולא המציא טופס הסכמה להנחיה ממנחה קבוע וכן תאור נושא עבודת התזה בתוך סמסטר ממועד קבלתו, יועבר לנתיב "פרויקט גמר".

3.4. שלבי הלימודים

ככלל, לימודי התואר השני בפקולטה להנדסה כוללים שני שלבים: הראשון – "לימודי צבירה" והשני – לימודים "מן המניין". תלמידים ב"זמן מלא" יתקבלו ישירות לשלב "מן המניין". מועמדים לתואר שני הנדרשים ללימודי השלמה – ראו סעיף 4 ד'.

3.4.1. שלב לימודי הצבירה

השלב הראשון ללימודים (לתלמידים שאינם ב"זמן מלא") הוא שלב לימודי הצבירה שבמהלכו יצבור התלמיד נ.ז. לתואר שני. תוכניות הלימודים השנתיות יאושרו בשלב זה על ידי מנחה זמני או מנחה מלווה.

תלמיד המעוניין בנתיב לימודים מחקרי יכול להתקשר עם מנחה לעבודת התזה כבר בשלב הצבירה, ולהתקדם בעבודת המחקר בעודו בשלב הצבירה.

יש לסיים את הלימודים בשלב הצבירה במהלך שלוש שנים אקדמיות לכל היותר. בכל שנה במהלך לימודי הצבירה יש ללמוד לפחות 3 קורסים הנדסיים ולסיים לפחות שניים מהם בהצלחה. חרג התלמיד ממכסת הזמן התקנית ללימודים בשלב הצבירה או למד פחות מ- 3 קורסים בשנה, יופסקו לימודיו כאמור בסעיף 6.1.

תלמיד בשלב לימודי הצבירה חייב לסיים בהצלחה את קורסי החובה של בית הספר/המחלקה (לרבות רישום חוזר לאחר כשלון - אם נדרש) לא יאוחר מתום הסמסטר הרביעי ללימודיו. מומלץ לכן להירשם לכל קורסי החובה במהלך השנה הראשונה ללימודים, כך שניתן יהיה לתקן כשלון, במידה ויהיה כזה, עד תום השנה השנייה ללימודים.

התנאים למעבר לשלב "מן המניין" בנתיב מחקרי:

- **התקשרות עם מנחה קבוע.**
- **צבירת לפחות 14 ולכל היותר 18 נ.ז. בקורסים הנדסיים.**

הערה: הקורסים הנצברים יהיו בציון ממוצע של 70 לפחות, וממוצע 80 לתלמידים המתכוונים ללמוד ב"זמן מלא", וכן נדרש לסיים בהצלחה את כל קורסי החובה של בית הספר/המחלקה.

תלמיד בשלב לימודי הצבירה העובר ללימודים ב"זמן מלא" יעבור למעמד "מן המניין".

בכל נתיב לימודים על התלמיד ללמוד לפחות 25% מתוכנית הלימודים, קורסים הנדסיים במעמד "מן המניין".

בשלב ה"צבירה" ישלם התלמיד שכר לימוד לפי מספר השעות הנלמדות בפועל, שיחויבו על פי התעריף הנהוג באוניברסיטה בלימודי התואר שני ללא דרישת מינימום 50% שכר לימוד

לשנה וחיוב בגרירה. עם המעבר למסלול הלימודים "מן המניין", יוכרו לתלמיד כל הקורסים שלמד בלימודי הצבירה וכן ייקף לזכותו תשלום שכר הלימוד ששילם בגינם.

בסיום לימודי הצבירה בהצלחה, על התלמיד לפנות למזכירות תארים מתקדמים בפקולטה בבקשה לעבור למעמד "מן המניין" באחר מנתיבי הלימודים - נתיב מחקרי או פרויקט גמר.

לא פנה התלמיד מיוזמתו כאמור, והוא זכאי לעבור למעמד "מן המניין", יועבר למעמד "מן המניין" בנתיב פרויקט גמר (כברירת מחדל). אם אינו זכאי (קרי, בוגר פקולטה שאינה הנדסית ולא התקשר עם מנחה), יופסקו לימודיו.

3.4.2. שלב לימודים "מן המניין"

בשלב השני ללימודי התואר השני, שלב "מן המניין", ישלים התלמיד את הדרישות לקבלת התואר השני בנתיב שבחר (ראו סעיף 3.2) במהלך שנתיים לכל היותר.

תלמיד ב"זמן מלא" שהחל לימודיו בפקולטה ישירות בשלב "מן המניין" חייב לסיים במהלך השנה האקדמית הראשונה ללימודיו קורסים בהיקף מינימאלי של 12 נ.ז. בממוצע משוקלל של 80 לפחות, וכן לעמוד בהצלחה בכל קורסי החובה שנקבעו על ידי בית הספר/המחלקה. תלמיד כזה חייב גם למסור למזכירות בית הספר לתארים מתקדמים טופס בקשה למינוי מנחה קבוע לעבודת התזה כמפורט בסעיף 5.3.2 מוקדם ככל האפשר לאחר תחילת לימודיו, ובכל מקרה לא יאוחר מתום סמסטר אחד מתחילת לימודיו.

3.5. זכאות לתואר והענקת התואר

תלמיד יהיה זכאי לתואר "מוסמך במדעים" (M.Sc.), אם יעמוד בתנאים הבאים:

א. סיום את כל הדרישות האקדמיות – פקולטטיות ואוניברסיטאיות - שנקבעו לקבלת התואר בהתאם לתכנית הלימודים שנקבעה על ידי בית הספר/המחלקה.

ב. ממוצע הציונים המשוקלל בלימודי התואר השני הוא 75 לפחות.

ג. תלמיד שבצע עבודת גמר מחקרית (תזה) ירצה על עבודתו במסגרת הסמינר של בית הספר/המחלקה. כותרת, תקציר ומועד ההרצאה יפורסמו כמקובל בפקולטה לפחות עשרה ימים טרם ההרצאה. על התלמיד להגיש את ההודעה על הסמינר חתומה על ידי המנחה הקבוע ואת אישורו על קיום ההרצאה למזכירות לימודים מתקדמים.

ד. תלמיד שביצע עבודת תזה ימציא בנוסף 3 עותקים של הגרסה הסופית של עבודת התזה (להצגה בספריות), וכן עותק דיגיטאלי של הגרסה הסופית על גבי מדיה אלקטרונית כמפורט בהנחיות להגשת עבודת תזה.

אישור הזכאות לתואר יינתן בעקבות פניית התלמיד (דרך אתר האינטרנט של הפקולטה) במידה וימצא התלמיד זכאי לכך על ידי מוסדות הפקולטה, ובכפוף למילוי הדרישות הנ"ל, להסדרת שכר לימוד, החזרת ספרים לספריות והחזרת ציוד מעבדות/פרויקטים. אישור הזכאות לתואר יהיה בתוקף החל ממועד סיום אחרון החובות לתואר. טקסי חלוקת תואר שני בפקולטה להנדסה מתקיימים בדרך כלל בחודשים מאי-יוני. על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר עד תחילת חודש אפריל כדי להיכלל בטקס חלוקת התארים של אותה שנה.

3.6. ציון התואר

הציון לתואר שני יחושב על פי שקלול מרכיבי תוכנית הלימודים, באופן הבא:

תלמיד בנתיב המחקרי (עבודת תזה): 50% ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים + 30% ציון התזה (חיבור) + 20% ציון בחינת הגמר בנושא התזה.

תלמיד בנתיב פרויקט גמר: ממוצע משוקלל של ציוני הקורסים, כולל פרויקט הגמר שיחשב כקורס בהיקף 3 נ.ז.

קורס שתלמיד קיבל בגינו "פטור" בעקבות לימודים קודמים לתואר מתקדם באוניברסיטה אחרת לא ייכלל בשקלול ציון הגמר.

תלמיד אינו יכול לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.

3.6.1. קורסים המזכים בנ.ז. עודפות

תלמיד אשר צבר נ.ז. עודפות יוכל בסיום לימודיו ולפני שקיבל אישור זכאות לתואר, לבקש מהמזכירות שלא לשקלל עבורו קורסי בחירה המזכים בנ.ז. עודפות. התלמיד יוכל לבחור אילו קורסי בחירה שלא לשקלל. בכל מקרה, רשומת הקורסים הסופית חייבת להחיל את כל דרישות החובה שהוגדרו על ידי בית הספר/המחלקה המעניקה את התואר. כמו כן, ניתן לצבור עד 6 נ.ז. עודפות שיוכרו בלימודי דוקטורט.

3.7. זכאות לתואר ב"הצטיינות" וב"הצטיינות יתרה"

הפקולטה תעניק בכל שנה תואר "מוסמך במדעים" ב"הצטיינות" או "בהצטיינות יתרה" למספר מוגבל של תלמידים אשר הוכיחו יכולות אקדמיות יוצאות דופן. שיעור המקבלים תואר שני ב"הצטיינות" לא יעלה על 20% מכלל הבוגרים בכל בית ספר/מחלקה, ומתוכם שיעור המקבלים תואר שני ב"הצטיינות יתרה" לא יעלה על 4%, באותו מחזור לימודים.

תנאי הסף המינימאליים להענקת תואר "בהצטיינות": ממוצע משוקלל של 90 לפחות של ציוני הקורסים. תלמיד שכתב תזה נדרש גם לציון משוקלל של 90 לפחות בעבור התזה (החיבור) ובחינת הגמר בנושא התזה.

תנאי הסף המינימאליים להענקת תואר "בהצטיינות יתרה": ממוצע משוקלל של 95 לפחות של ציוני הקורסים. תלמיד שכתב תזה נדרש גם לציון משוקלל של 95 לפחות בעבור התזה (החיבור) ובחינת הגמר בנושא התזה.

הועדה היחידתית תבחר את התלמידים שיקבלו את התואר השני ב"הצטיינות" וב"הצטיינות יתרה". במקרים חריגים, הוועדה תתחשב גם בנתונים נוספים על אלו שציונו לעיל (כגון משך ההשתלמות בסמסטרים, פרסומים בכתבי-עת מדעיים בינלאומיים, פטנטים, פרסים מדעיים ורמת ההוראה עבור עוזרי הוראה). רשימת התלמידים מקבלי תואר ב"הצטיינות" או ב"הצטיינות יתרה" תפורסם בסמוך לטקס חלוקת התארים.

4. רישום, קבלה, לימודי השלמה והכרה בלימודים קודמים

המועמדים ללימודים לתואר שני בפקולטה להנדסה מחויבים לעמוד בדרישות הרישום והקבלה האוניברסיטאיות המתפרסמות לקראת כל שנת לימודים אקדמית ב"חוברת המידע למועמדים" שמוציא לאור המרכז המרשם. תנאי הסף המינימאליים שעל המועמד לקיים כדי שמועמדותו תובא לדיון במוסדות הפקולטה מפורטים כדלקמן.

א. 1. בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" בהנדסה או במדעים מדויקים (B.Sc.) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה.

2. הממוצע המשוקלל של ציוניו לתואר ראשון הוא "טוב לפחות".

ממוצע משוקלל מינימאלי בלימודי התואר הראשון	יחידות לימוד:
80	- ביה"ס להנדסת חשמל
75	- ביה"ס להנדסה מכאנית
75	- התכנית להנדסת סביבה
80	- המחלקה להנדסה ביו-רפואית
80	- התכנית למדע והנדסת חומרים
78	- המחלקה להנדסת תעשייה

הממוצע המשוקלל המינימאלי לקבלה נקבע ע"י כל בית ספר/מחלקה בנפרד. סף קבלה זה עשוי להשתנות משנה לשנה ותלוי גם בתוכנית שלמד המועמד במסגרת התואר הראשון ובידע האקדמי שצבר.

3. מיקום יחסי (מדרג) גבוה במחזור לימודי התואר הראשון (על מועמד שאינו בוגר הפקולטה להנדסה באוניברסיטת תל אביב להמציא אישור על מיקומו בכיתה במחזור לימודיו במקצוע התואר הראשון שלמד).

בתי הספר/המחלקות עשויים לקבוע תנאי קבלה נוספים ו/או מחמירים יותר.
ב. במקרים חריגים תדון ועדת הקבלה של יחידת הלימוד בבקשות של מועמדים, שאינם עומדים בחתך הקבלה. למועמדים, שרמת הציונים שלהם נמוכה מהנדרש, אך לא פחותה מ-75, הוועדה יכולה להביא בחשבון היבטים נוספים בתהליך הקבלה. הקבלה תהיה כדלהלן: במעמד מיוחד לימודי צבירה - "על תנאי", לתקופה שלא תעלה על שנתיים, או, לתלמידים ב"זמן מלא" ללימודי תואר שני – במעמד "על תנאי" לתקופה שלא תעלה על שנה.

בי"ס/מחלקה יכולים להחמיר בדרישה.

הוועדה רשאית לקבוע למועמד תכנית לימודים מיוחדת או דרישות מוקדמות, או את שני הדברים גם יחד, אשר עליו להשלים בתוך התקופה שנקבעה. אם יעמוד בדרישות, ימשיך בלימודיו לקראת התואר השני כתלמיד "מן המניין".

ג. תלמיד, שחסרה לו בחינה אחת לקבלת התואר "בוגר", יכול להתקבל במעמד "לא מן המניין" לתקופה שלא תעלה על שנה, לפי החלטה מיוחדת של הוועדה היחידתית לתואר שני.

4.1. לימודי השלמה

מועמדים בוגרי פקולטות הנדסיות באוניברסיטאות (B.Sc.) המחליפים שטחי לימוד, או שהתואר הראשון שלהם אינו שקול לתואר ראשון באוניברסיטת תל-אביב באותו שטח לימוד, מועמדים בוגרי מדעים מדויקים ומועמדים בוגרי מכללות הנדסיות יידרשו להשלים בהצלחה לימודי השלמה. קבלתם ללימודי תואר שני, אם לשלב הצבירה או לשלב מן המניין מותנית בעמידה בהצלחה בתוכנית ההשלמות שנקבעה. דרישות ההשלמה מפורטות בטבלה הבאה:

בוגרי פקולטות הנדסיות באוניברסיטאות (B.Sc.) המחליפים שטחי לימוד	ארבעה קורסי השלמה מלימודי התואר הראשון ²
בוגרי פקולטות למדעים מדויקים באוניברסיטאות (B.Sc.)	ארבעה קורסי השלמה מלימודי התואר הראשון ³
בוגרי מכללות הנדסיות ארבע שנתיות	ארבעה קורסי השלמה מקורסי

תוכניות ההשלמות ודרישות המעבר של כל אחד מבתי הספר/המחלקות מפורטות בידיעון או ימסרו במזכירות בית הספר לתארים מתקדמים. במקרים בהם תגובש תוכנית השלמות המותאמת לרקע של מועמד מסוים, יש להגישה, מאושרת על ידי המנחה, לאישורו של האחראי האקדמי על התוכנית לתואר שני בבית הספר/המחלקה הרלוונטי⁵.

בסמכות האחראי האקדמי על התואר השני בבית הספר/המחלקה המעניקה את התואר השני להפחית את מספר קורסי ההשלמה לתלמידים **מצטיינים ולבוגרי** תוכניות לימודים ייחודיות (כגון "תלפיות"). לרשימת הקלות ספציפיות – ראו אתר האינטרנט של בית הספר/המחלקה.

יש להשלים את הקורסים במהלך השנתיים שלאחר הקבלה לתוכנית ה"השלמות". בית הספר/המחלקה עשוי לדרוש השלמות בהיקף רחב יותר, על פי שיקול דעתם של המנחה ו/או האחראי האקדמי על לימודי התואר שני. התנאי לסיום לימודי ההשלמה בהצלחה הוא ציון 70 לפחות בכל אחד מקורסי ההשלמה וממוצע של 75 לפחות בכל קורסי ההשלמה יחד.⁶

כישלון סופי בשני רישומים עוקבים באחד מקורסי ההשלמה גורר הפסקת לימודים.

לא עמד המועמד בתנאי לסיום לימודי ההשלמה בהצלחה כאמור לעיל בתוך שנתיים מיום שהוטלה עליו תוכנית ההשלמות, יופסקו לימודיו בפקולטה לאלתר.

בתום שני הסמסטרים הראשונים ללימודים, חובה לעבור בהצלחה קורס השלמה אחד לפחות

קורסים שנקבעו כתוכנית השלמה כאמור לא יזכו בנז. לתואר שני. .

מועמד שיסיים בהצלחה את לימודי ההשלמה שנקבעו לו יוכל להגיש בקשה למזכירות להתקבל ללימודים בפקולטה. קבלתם של מועמדים שסיימו בהצלחה את לימודי ההשלמה יהיה לשלב ה"צבירה" או "מן המניין" כאמור בסעיף 3.4.

ע"פ המלצת המנחה ואישור הוועדה היחידתית ניתן להעביר מועמד הלומד ב"זמן מלא" שהוטלו עליו לימודי ההשלמה ממעמד "השלמות" למעמד "מן המניין על תנאי".

4.2. לימודי תואר שני במקביל ללימודי תואר ראשון

4.2.1. המסלול הישיר לתואר שני

בפקולטה להנדסה קיים מסלול ישיר לתואר שני המיועד לתלמידי תואר ראשון מצטיינים במיוחד הלומדים באוניברסיטת תל אביב בלבד. במסלול זה ניתן לרכוש תואר ראשון ותואר שני בהנדסה במהלך חמש שנות לימוד. בוגרי המסלול יוכלו להמשיך לקראת תואר שלישי בהנדסה או להשתלב בתעשייה כמומחים בתחומם.

הקבלה למסלול הישיר לתואר שני היא לנתיב המחקרי (עם עבודת תזה) בלבד, ב"זמן מלא". התלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות שהוגדו על ידי בית הספר/המחלקה בו/בה הוא לומד.

הרישום והקבלה לתוכנית נערכים לקראת הסמסטר השביעי ללימודי התואר הראשון. הקבלה ללימודי תואר שני תהיה במעמד "לא מן המניין" ובמקביל ללימודי התואר הראשון. עם קבלת הזכאות לתואר ראשון יעבור תלמיד במסלול הישיר לשלב "מן המניין" בלימודי התואר השני, ועליו לסיים את כל חובותיו האקדמיות לתואר שני בתוך שנתיים ממועד קבלתו ללימודי התואר השני.

4.2.2. רישום ללימודי התואר השני במהלך לימודי התואר הראשון

תלמיד תואר ראשון בפקולטה להנדסה יוכל להירשם ללימודי תואר שני ולהירשם לשני קורסים לכל היותר מתוכנית לימודי התואר השני במהלך הסמסטר האחרון ללימודי התואר הראשון שלו, בתנאי שהממוצע המצטבר בלימודיו הוא 85 לפחות וכן הוא בעל מדרג גבוה (קרי, מצטיין ביחס למחזור לימודיו במקצוע הנלמד). הקבלה תהיה במעמד מיוחד לשלב ה"צבירה". התנאי להמשך הלימודים לתואר שני הוא השלמת לימודי התואר הראשון במהלך שני סמסטרים ממועד הקבלה, לכל היותר.

4.3. הכרה בלימודים קודמים

קיימת אפשרות לתלמיד שהתקבל לתואר שני לקבל "פטור", עבור קורס אחד או יותר מתכנית הלימודים לתואר שני, אם כבר למד קורס רלוונטי לתכנית לימודיו במסגרת לימודים מתקדמים בפקולטה להנדסה באוניברסיטת תל אביב (במהלך לימודיו לתואר ראשון) או במוסד מוכר אחר, ובתנאי שהתלמיד לא קיבל עבור הקורס תואר אקדמי כלשהו בעבר. קורס שנלמד כאמור בפקולטה להנדסה באוניברסיטת תל אביב (אך שלא במסגרת "לימודי חוץ") או קורס שנלמד במוסד אחר ייחשב כשווה ערך אקדמי לצורך פטור כאמור בתנאים הבאים:

- הקורס אושר כרלוונטי על ידי המנחה.
- הציון בקורס מלימודיו הקודמים של התלמיד יהיה 75 לפחות.
- הקורס נלמד חמש שנים לכל היותר לפני מועד בקשת הפטור.
- הקורס הוכר כשווה ערך אקדמי על ידי האחראי האקדמי על התוכנית לתואר שני בבית הספר/ המחלקה, בהתבסס על מעמד המוסד בו נלמד המקצוע, הסילבוס, היקף השעות שנלמדו והשנה הקלנדארית בה נלמד הקורס.

קורסים לתואר שני שנלמדו בפקולטה להנדסה באוניברסיטת תל אביב במסגרת לימודי התואר הראשון ואושר בגינם "פטור" על פי הקריטריונים לעיל, ציונם יועבר לשקלול במסגרת לימודי התואר השני. קורסים שנלמדו במוסד מוכר אחר, הענקת נ.ז. תהיה ללא ציון.

קורסים שנלמדו בתכנית לימודי חוץ של הפקולטה להנדסה – ראו תקנון "לימודי חוץ".

מכסת הלימודים הנדרשת מתלמיד שאושר לו פטור על סמך לימודים קודמים באוניברסיטה מוכרת אחרת:

במסלול מחקרי: לפחות מחצית מהמכסה הנדרשת של שעות הלימוד לתואר המבוקש, בנוסף לעבודת גמר
במסלול פרויקט: לפחות שני שלישי מהמכסה הנדרשת של שעות הלימוד לתואר המבוקש, בנוסף לפרויקט הגמר.

בעת חידוש לימודים אקדמיים או קבלת תלמיד לתואר שני, יופעל בכל דיון בהכרה בלימודים קודמים "נוהל התיישנות לימודים" האוניברסיטאי (ראו "הכרה בלימודים קודמים" סעיף 3 בהוראות האוניברסיטה).

5. מהלך הלימודים לתואר שני

5.1. קורסים

5.1.1. רישום

בתכניות הלימודים המפורטות בידיעון מופיעים כל הקורסים המוצעים על ידי בתי הספר/המחלקות השונות, מועדי ההרצאות, מיקומן ושמות המורים. ליד שמו של כל

קורס מצוינים דרישות הקדם, מספר השעות הסמסטריאליות ונ.ז. שהקורס מקנה. הרישום לקורסים יבוצע באמצעות האינטרנט - בשיטת המכרז (bidding). הרישום בדרך זו יהיה רק לקורסים לתואר שני וקורסים ב"רמה מקבילה". רישום לקורסי השלמה וקורסים מפקולטות אחרות יערך דרך מזכירות בית הספר לתארים מתקדמים. ניתן לבצע רישום לאחר הסדרת שכר לימוד.

5.1.2. הכרה בקורסים מחוץ לתוכנית הלימודים הבית ספרית/מחלקתית

ניתן להירשם לכל היותר לשלושה קורסים מחוץ לפקולטה (כולל קורסים מרוכזים, כדוגמת קורסים ממכון גורדון לאנגליה). קורס מחוץ לפקולטה יקבל ניקוד ושקלול בהתאם לחוג האם, ויכול להקנות עד 3 נ.ז. אישור רישום לקורסים מחוץ לפקולטה יינתן על ידי מנחה קבוע או מנחה לפרויקט גמר (חבר סגל הפקולטה). קורסים נבחרים מתכניות לימודי התואר הראשון בפקולטה המוגדרים כבעלי "רמה מקבילה" יאושרו כקורסים המוכרים לצורך לימודי התואר השני ובתנאי שהם או דומים להם לא נלמדו לתואר ראשון על ידי התלמיד.

קורס ב"רמה מקבילה" יקנה לכל היותר 3 נ.ז. במסגרת לימודי התואר השני, ניתן לקבל הכרה לכל היותר ב- 6 נ.ז. בנתיב המחקרי, ו- 9 נ.ז. בנתיב פרויקט גמר בגין קורסי "רמה מקבילה", אולם בית הספר/המחלקה עשויים לקבוע סף נ.ז. נמוך יותר לעניין זה.

5.1.3. רישום חוזר לקורס

רישום חוזר לקורס יאושר במקרים הבאים:
א. לתלמיד שלמד ונבחן בהצלחה בקורס מסוים ומעוניין לחזור ולהירשם אליו על מנת לשפר את ציוניו. במקרה כזה הציון שייחשב לצורך נ.ז. וחישוב הממוצע המשוקלל יהיה הציון האחרון שנקבע. אישור רישום חוזר לצורך שיפור ציון יינתן פעם אחת במהלך הלימודים, עבור קורס אחד בלבד.
ב. לתלמיד שנכשל בקורס יש אפשרות להירשם לאותו קורס פעם אחת נוספת בלבד ובמועד הקרוב ביותר.

5.1.4. יעוץ ואישור תוכנית הלימודים השנתית

לכל תלמיד ימונה מנחה (זמני, מלווה או קבוע כמוגדר בפרק 2). לקראת פתיחת שנת הלימודים תישלח הודעה לתלמידים על מועדי הרישום והיעוץ. על התלמיד להיפגש עם המנחה לצורך קבלת ייעוץ ואישור סופי של תכנית הלימודים השנתית. טופס תכנית הלימודים המאושר על ידי המנחה יוגש למזכירות לא יאוחר מיום פתיחת שנת הלימודים. אי הגשת תכנית לימודים תחשב כהפסקת לימודים ביוזמת התלמיד (ראו סעיף 6.2). תלמיד שלא יעביר טופסי רישום ותומים על ידי המנחה, או שלא תהיה התאמה בין טופסי הרישום לדיווח במחשב, יבוטל רישומו לקורסים או שהקורסים לא יוכרו לתואר.

הוספה וביטול קורסים מותנים באישור המנחה. ניתן לבצע שינויי רישום לקורסים (רישום וביטול) במשך השבועיים הראשונים של כל סמסטר. במקרה של רישום מאוחר לקורס, על התלמיד להשלים את החומר שהחסיר בכוחות עצמו. תלמיד הרוצה לבטל רישום לקורס חייב להודיע על כך בכתב למזכירות ביה"ס לתארים מתקדמים עד תום השבוע השני ללימודים. תלמיד שלא יודיע על כוונתו זו בכתב, ייחשב כאילו השתתף בקורס וקיבל בו ציון "לא נבחן" (260).

5.2. בחינות וציונים

בתום כל סמסטר תתקיים בחינה מסכמת על כל חומר הלימוד של הקורס. הבחינות מרוכזות בתקופה של שלושה עד ארבעה שבועות. לוחות הזמנים של הבחינות יפורסמו

בידיעון הפקולטה. על התלמיד לבדוק את לוחות הזמנים לפני הרישום לקורסים, ולוודא שאין חפיפה בין מועדי בחינות.

רשאי להבחין תלמיד העונה על התנאים כדלהלן:

- א. התלמיד מופיע ברשימת הזכאים להבחן, המאושרת על ידי מורה הקורס.
- ב. התלמיד עמד בכל החובות האקדמיים של הקורס, ואין מניעה אקדמית מכל סוג שהוא להשתתפות התלמיד בבחינה.

בכל קורס מתקיים מועד בחינה אחד בלבד, קרי בקורסים בתוכניות הלימודים לתואר שני אין מועדי ב'. בקורסים המוגדרים כ"רמה מקבילה", תקפות התקנות של לימודי התואר הראשון.

במקרים חריגים תומר בחינה בקורס בעבודה לאחר קבלת אישור מראש בית הספר/המחלקה. בקורס שבסופו חלה חובת הגשת עבודה, על התלמיד להגיש עבודה לא יאחר מחודשיים מיום סיום הסמסטר.

ככלל, בחינות בקורסים מתוכנית הלימודים לתואר שני תתקיימנה בכתב. במקרים חריגים ובאישור מראש של הוועדה היחידתית תינתן אפשרות לערוך בחינות בעל-פה. הוועדה היחידתית תקבע קריטריונים לכל בחינה שתתקיים בעל-פה. בחינה בעל-פה תיערך בכל מקרה על ידי שני מורים: מורה הקורס ומורה נוסף שייקבע על ידי ראש בית הספר/המחלקה בתיאום עם מורה הקורס. אין זכות ערעור על תוצאותיה של בחינה בעל-פה.

תלמיד אשר לא יוכל לגשת לבחינה או להגיש עבודה בקורס מסוים במועד הרגיל בגלל סיבה שתוכר כמוצדקת על-ידי הוועדה היחידתית (כגון: מילואים, אשפוז בבית-חולים), יהיה זכאי לגשת לבחינה או להגשת עבודה ב"מועד מיוחד". לבחינות ב"מועד מיוחד" יש לבקש אישור באמצעות המזכירות.

הציונים מתפרסמים באתר האינטרנט של הפקולטה. מחובתו של התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך לפרסומם. מחברות הבחינה נשמרות רק למשך סמסטר עוקב אחד ולאחר מכן מושמדות.

כשלוש בקורס יחייב חזרה על הקורס בשנה האקדמית העוקבת. אם הקורס לא ניתן בשנה העוקבת, יש לפנות בבקשה לוועדה היחידתית לתואר שני להמיר את הקורס בקורס חלופי, לצורך תיקון הכישלון בשנה העוקבת.

בתום כל סמסטר יחושב ממוצע הציונים של התלמיד וכן הממוצע המצטבר. אם נכשל התלמיד בקורס ולאחר מכן תיקן את ציונו ברישום חוזר לאותו הקורס: לא ישוקלל הציון הנכשל בממוצע המצטבר ולא יופיע ברשימת הלימודים הסופית שיקבל התלמיד בסיום לימודיו לתואר.

אם נכשל תלמיד בשני קורסים – יופסקו לימודיו בפקולטה לאלתר.

5.2.1. רשומות קורסים וציונים

במערכת האינטרנט ובתחנות "אונידע" המוצבות בבנייני האוניברסיטה ניתן לקבל פלט הכולל את פירוט הקורסים והציונים של כל תלמיד, כפי שהם מצויים במחשב האוניברסיטה. בדיקת פלט זה כשגרה בכל סמסטר מאפשרת לתלמיד מעקב מדויק אחר הרישום ואיתור טעויות, במידה וקרו. בכל מקרה של חשש לטעות, יש לפנות בהקדם למזכירות. ראוי לזכור כי מחברות הבחינה נשמרות רק למשך סמסטר עוקב אחד, ובדיקת טעות בציון לאחר פרק זמן זה היא בלתי אפשרית.

5.2.2. זכאות למועדי בחינות מיוחדים

התלמידים הבאים יהיו זכאים למועד מיוחד או הסדר בחינות מיוחד:

א. שירות מילואים:

- תלמיד אשר לא ניגש למועד בחינה עקב שירות מילואים ביום הבחינה.
- תלמיד אשר היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים או יותר ותאריך הבחינה חל בתוך 7 ימים מיום שחרורו.
- תלמיד אשר היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 21 ימים או יותר במהלך הסמסטר.

ב. תלמיד שהיה מאושפז בבית חולים ביום הבחינה.

ג. תלמידה שילדה ועקב הלידה נעדרה מבחינות שהתקיימו בתוך שלושה שבועות מיום הלידה.

ד. תלמיד אשר קרוב משפחה שלו מדרגה ראשונה (הורה, אח/אחות, בעל/אישה, בן/בת) נפטר חו"ח, ומועד הפטירה התרחש במהלך השבועיים שקדמו ליום הבחינה.

הוועדה היחידתית תדון בבקשות למועדי בחינות מיוחדים עקב שירות מילואים, אשפוז בבית חולים ולידה כאמור, בכפוף להגשת בקשה על ידי הסטודנט בצרוף תיעוד מתאים. בפרט, סטודנטים המשרתים במילואים חייבים לצרף לטופס הבקשה את האישורים כדלקמן: טופס 3021, או טופס 3010, או תדפיס מחשב מטעם קצין העיר. רק טפסים אלה מהווים אסמכתא לשירות המילואים. סטודנט הנקרא לשירות מילואים של יום אחד בזמן בחינה חייב להציג במזכירות הסטודנטים טופס 510 חתום על ידי מפקד היחידה וכן צו קריאה או צילום מאושר שלו. לא יינתן אישור למועד מיוחד ללא הצגת צו קריאה כאמור.

5.2.3. ערעור על ציון

תלמיד המבקש להגיש ערעור על ציון, יעשה זאת בתוך שבועיים מיום פרסום הציון או בכל מועד אחר אשר ייקבע על-ידי המורה. את הערעור יש להגיש למזכירות במכתב קצר ומנומק, המפרט את השגות התלמיד בצורה עניינית. כל מחברות הבחינה (פרט לבחינות חסויות) תסרקנה ותועלנה לאתר הפקולטה באינטרנט. כל תלמיד שיהיה מעוניין לראות את הבחינות שלו יוכל לעשות זאת באתר הפקולטה. במקרים בהם מחברות הבחינה לא נסרקו, על המורה לאפשר לתלמיד עיון במחברת הבחינה לפני הגשת הערעור. אם בעקבות הערעור יגיע המורה למסקנה כי יש לשנות את ציונו של התלמיד (לטוב או לרע), יודיע על כך למזכירות והציון יתוקן בהתאם.

לא ניתן להגיש ערעור חוזר. ערעור שמסיבות טכניות לא ניתן לדון בו, יידחה.

5.3. עבודת התזה

5.3.1. תפקידי המנחה

עבודת התזה תבוצע בהנחיית מנחה קבוע. המנחה הוא איש הסגל המדריך את התלמיד במהלך מחקרו ולימודיו, ומהווה את החוליה המקשרת בין התלמיד, הוועדה היחידתית ומוסדות הפקולטה האחרים במכלול הנושאים הקשורים ללימודי התואר השני.

5.3.2. מינוי המנחה

מנחה קבוע לעבודת תזה יכול להיות חבר סגל הפקולטה להנדסה במסלול הרגיל, שהוא בדרגת מרצה לפחות, שהתבקש על-ידי התלמיד לשמש לו כמנחה קבוע והסכים לכך, קיבל את המלצת ראש בית הספר/המחלקה ואושר על-ידי הוועדה היחידתית לתואר שני. כל זה בכפוף להנחיות הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתואר שני.

את הבקשה לאישור מנחה קבוע לעבודת תזה על התלמיד להגיש לוועדה היחידתית כשהיא חתומה על-ידי המנחה המיועד. הבקשה תכלול תאור קצר (בהיקף של עד עמוד) של נושא התזה.

במקרים חריגים יוכל להתמנות מנחה משני לעבודת תזה בתנאי שהוא בעל תואר שלישי (Ph.D.) וכן שקיבל אישור לכך מהוועדה האוניברסיטאית לתואר שני, על פי המלצה של הוועדה היחידתית. על המנחה המשני להשתייך לאחת הקבוצות הבאות: חוקרים, מדענים אורחים, מורים במסלול המקביל בדרגת מורה בכיר לפחות, מורים מן החוץ ומורים במסלול הקליני בפקולטה לרפואה. חבר סגל מאוניברסיטה אחרת או ממוסד מחקר לא יוכל לשמש מנחה יחיד בפקולטה להנדסה אולם הוועדה האוניברסיטאית לתואר שני רשאית למנות חבר סגל כזה כמנחה משני על סמך המלצה מנומקת של הוועדה היחידתית ובהסכמת המנחה. בקשה לאישור מנחה משני שאינו במסלול הרגיל יש להגיש עד שנה מיום תחילת העבודה על התזה.

5.3.3. דיווח על התקדמות בעבודת התזה

תלמיד הכותב עבודת תזה חייב להגיש לוועדה היחידתית דוח התקדמות בעבודה המאושר על-ידי המנחה, בכל סמסטר. הדו"ח יכלול את כותרת העבודה, תאור קצר של נושא העבודה, תאור של העבודה שנעשתה במהלך הסמסטר האחרון, ותוכניות העבודה לסמסטר העוקב על פי ההנחיות באתר האינטרנט של הפקולטה.

5.3.4. שינוי נושא התזה ו/או מעבר ממנחה אחד לאחר

תלמיד המעוניין לשנות את נושא המחקר שלו, עדיין תחת הנחיית המנחה שמונה לו, יגיש לוועדה היחידתית בקשה מנומקת בצרף המלצת המנחה. כאשר התלמיד מעוניין לשנות נושא מחקר בהנחיית מנחה חדש, יהיה עליו להגיש בקשה מנומקת לוועדה היחידתית ולצרף המלצות המנחה הקודם והמנחה המיועד.

5.3.5. הגשת התזה ובחינת הגמר

תלמיד יגיש את טיוטת עבודת התזה לאישור והערות המנחה. על המנחה למסור לתלמיד את הערותיו ואת פרוט התיקונים והשיפורים הנדרשים בחיבור בתוך חודשיים מיום קבלת כל טיוטה. לאחר קבלת אישורו הסופי של המנחה, יכול תלמיד להגיש את הגרסה הסופית של החיבור למזכירות ביה"ס לתארים מתקדמים. עם זאת, התלמיד יוכל להגיש את החיבור הסופי שלו לתואר שני רק לאחר ששמע את כל מכסת הקורסים הדרושה להשלמת התואר, דהיינו, יצבור את מכסת נ.ז. המזכה אותו בתואר שני בתום הסמסטר בו הגיש את חיבורו. כמו כן, על התלמיד להשלים את מכסת הסמינרים שנדרש לשמוע (ראו סעיף 3.3.1).

הנחיות מפורטות ומחייבות לכתובת התזה ניתן למצוא באתר האינטרנט של הפקולטה. עבודת הגמר תוגש בשפה האנגלית או בשפה העברית, בתאום עם המנחה.

שבוע לפני מועד הגשת העבודה, התלמיד יגיש את עותק הטיוטה הסופי שאושר על ידי המנחה למזכירות, ויקבל אישור כי העבודה נכתבה בהתאם להנחיות, וכי סיים את חובת שמיעת הקורסים. לאחר שתאושר הגשת העבודה גם על-ידי המזכירות כאמור, ולאחר קבלת אישור המנחה בכתב כי העבודה עומדת בדרישות האקדמיות (על גבי הטופס המתאים), יוגש החיבור לוועדה היחידתית. החיבור יוגש בשבעה העתקים.

לבדיקת עבודת הגמר תמנה הוועדה היחידתית, תוך התייעצות עם המנחה ו/או חברי סגל אחרים, שני בוחנים נוספים או יותר, שאחד מהם לפחות יהיה בוחן חיצוני שאינו משתייך לפקולטה. לפחות אחד הבוחנים יהיה בדרגה אקדמית שאינה נמוכה מדרגת המנחה.

על המנחה להעביר המלצותיו למינוי בוחנים למזכירות, לא יאוחר מ- 30 יום מהמועד בו אישר לתלמיד להגיש את טיוטת העבודה למזכירות. באם לא הוגשו המלצות למינוי בוחנים על ידי המנחה כאמור, תמנה הוועדה היחידתית בוחנים מטעמה.

המנחה ושני הבוחנים הנוספים יעבירו חוות דעת על החיבור לוועדה היחידתית בתוך ארבעה שבועות מתאריך קבלת העבודה. חוות הדעת חייבות להישלח ליו"ר הוועדה היחידתית ולהתקבל לפחות שלושה ימים לפני תאריך המבחן. אם חוות הדעת של הבוחנים יהיו שונות באופן משמעותי, רשאית הוועדה לפנות לבוחנים נוספים לפני שתקבע את מועד בחינת הגמר.

כותב העבודה צריך לקבל ציון עובר (60) לפחות מכל אחד מהבוחנים, על-מנת שהוועדה תדון בתנאי הגשתו לבחינת הגמר. ציון שנותן בוחן על העבודה המוגשת לראשונה הוא סופי. לא ניתן לשנות ציון לאחר המבחן או לאחר הגשת עבודה מתוקנת בהתאם להערות הבוחנים.

בחינת הגמר תתקיים תוך חודשיים מיום העברת העבודה לבוחנים. התלמיד חייב לקבל בבחינה ציון של 60 לפחות על מנת להיות זכאי לתואר שני. תנאי סיום לימודיו של התלמיד ייקבעו לאחר שתקבל הוועדה חוות דעת סופיות על העבודה (לאחר שהוכנסו בה תיקונים במידה והיה צורך) ויהיה בידה הציון של בחינת הגמר (כאמור, 60 לפחות).

5.4. פרויקט הגמר

5.4.1. היקף פרויקט הגמר

היקף פרויקט גמר בפקולטה להנדסה יהיה 3 נ.ז. הפרויקט יושלם בפרק זמן של סמסטר אחד.

5.4.2. תפקידי המנחה

פרויקט הגמר יבוצע בהנחיית מנחה פרויקט על בסיס אינדיבידואלי, או במסגרת קורס "פרויקט גמר" סמינריני, על פי החלטת בית הספר/המחלקה. תפקידו של מנחה הפרויקט או מורה הקורס הסמינריני הוא ליעץ ולסייע לתלמיד בעבודת הפרויקט. אם מנחה הפרויקט אינו איש סגל בית הספר/המחלקה ימונה מנחה מלווה מבין חברי סגל בית הספר/המחלקה (ראו סעיף 2 "הגדרות").

5.4.3. מינוי המנחה

כמנחה פרויקט גמר יכול להתמנות חבר סגל אקדמי בכיר במוסד ישראלי להשכלה גבוהה או אדם מתאים משטח התעשייה בתנאי שהמנחה הוא מהנדס בעל תואר M.Sc. לפחות ומינויו אושר על ידי ראש בית הספר/המחלקה המעניקה את התואר. את הבקשה לאישור מנחה לפרויקט הגמר על התלמיד להגיש למזכירות כשהיא חתומה על-ידי המנחה המיועד. בחירת מנחה פרויקט שאינו חבר סגל הפקולטה חייבת גם באישור ראש בית הספר/המחלקה. הבקשה תכלול תאור קצר (עד עמוד) של נושא הפרויקט.

5.4.4. הגשת פרויקט גמר ובחינה בנושא הפרויקט

על התלמיד להגיש את הפרויקט ולהבחין עליו לא יאוחר משנה מיום סיום שמיעת הקורסים, ובמסגרת משך הלימודים התקני לתואר. בסיום הפרויקט יוגש למנחה דו"ח מודפס; הנחיות לכתובת פרויקט הגמר ניתן למצוא באתר האינטרנט של הפקולטה. לאחר הגשת הדו"ח יבחן התלמיד בנושא הפרויקט. בבחינה ישתתף, בנוסף למנחה, בוחן נוסף - איש סגל בכיר מהמחלקה שימונה ע"י ראש בית הספר/המחלקה. אם המנחה לפרויקט הוא חבר סגל הפקולטה, הבוחן הנוסף יכול להיות גם מורה מן החוץ ו/או אדם מתאים משטח התעשייה בעל תואר M.Sc. בהנדסה לפחות.

5.5. מעבר בין בתי ספר ומחלקות

מעבר תלמיד ללימודים בתכנית לימודים אחרת בפקולטה מותנה באישור ראש בית הספר/המחלקה ממנה התלמיד עובר, באישור ראש בית הספר/המחלקה אליה התלמיד עובר, ובאישור הוועדה היחידתית. אם התלמיד השלים שני סמסטרים או יותר בלימודיו לתואר שני, מותנה המעבר במינוי מנחה קבוע או מנחה לפרויקט. בקשה למעבר בין בתי ספר/מחלקות יש להעביר למזכירות בית הספר לתארים מתקדמים.

החלפת שטחי לימוד תחייב בתוכנית השלמות כאמור בסעיף 4.1.

הכרה בקורסים תהיה באישור המנחה וראש המחלקה בתנאי שהציון הוא "עובר" (60) לפחות. עם זאת, בית הספר/המחלקה הקולט/ת יכולים להחמיר בדרישות להכרה בקורסים.

5.6. חופשת לימודים

אישור לחופשה מלימודים יינתן לתלמיד פעם אחת בלבד במהלך הלימודים, ולמשך שנה אחת לכל היותר, בשלב ה"צבירה" בלבד. תלמיד בשלב "מן המניין" אינו זכאי, ככלל, לחופשת לימודים, פרט למקרים חריגים שידונו בוועדה היחידתית, לאחר פניה של התלמיד במכתב מנומק בצרוף תיעוד רלוונטי המסביר את בקשתו. בכל שלב לימודים, תלמיד המבקש חופשה חייב לקבל את המלצתם של המנחה וראש בית הספר/המחלקה ואת אישורה של הוועדה היחידתית. חופשה מלימודים לא תחשב במניין הזמן ללימודים לתואר שני.

5.7. מסלול ישיר לדוקטורט

במקרים מיוחדים, תלמיד לתואר שני המבצע עבודת מחקר (תזה) רשאי לעבור למעמד של תלמיד לתואר שלישי במסלול הישיר (שלב א') אם התלמיד הוכיח תוך כדי מחקרו כישורים יוצאי דופן והישגים אקדמיים המצדיקים מהלך כזה. לפרטים, ראו תקנון לימודי דוקטורט בפקולטה.

לאחר הגשת הצעת המחקר, עמידה בבחינת הכשירות (היא בחינת המועמדות המורחבת) והשלמת חובות שמיעת הקורסים בביה"ס או המחלקה אליה משייך התלמיד בהיקף של 30 נ.ז., יוענק לתלמיד במסלול ישיר לדוקטורט תואר שני בנתיב פרויקט גמר, ובתעודה יצוין כי התואר ניתן במהלך לימודיו במסלול הישיר לדוקטורט.

תלמיד שיפסיק את לימודיו במסלול הישיר לדוקטורט לאחר קבלת התואר השני כאמור ובטרם יהיה זכאי לתואר דוקטור, וירצה לחדש את לימודי הדוקטורט במועד מאוחר יותר, יידרש להגיש חיבור מדעי המתאר עבודה השקולה לעבודת תזה לתואר שני – כתנאי לקבלתו כתלמיד תואר שלישי.

6. הפסקה וחינוך לימודים

6.1. הפסקת לימודים מסיבות אקדמיות

לימודי התלמיד יופסקו על ידי הפקולטה במקרים הבאים:

- א. אם התלמיד לא עמד בתנאי הקבלה ו/או ההשלמה שהוטלו עליו.
- ב. אם לא עמד התלמיד בהצלחה בכל קורסי החובה של בית הספר/המחלקה בו/בה הוא לומד, עד תום הסמסטר הרביעי ללימודיו. למען הסר ספק מודגש בזאת כי תנאי זה יתקיים גם עבור תלמידים שהחלו לימודיהם במעמד "צבירה" וגם עבור תלמידים שהחלו לימודיהם במעמד "מן המניין", ומנין הסמסטרים הקובע לצורך זה נספר ממועד קבלתו של התלמיד ללימודי תואר שני (במעמד "צבירה" או "מן המניין" כאמור).
- ג. אם נכשל התלמיד בשני קורסים במהלך לימודיו. עם זאת, אם יתקן התלמיד ציון נכשל ברישום חוזר לקורס בשנה העוקבת, לא ייכלל הכישלון באותו קורס במניין הכישלונות לצורך החלטה על הפסקת לימודים. אם הקורס לא ניתן בשנה העוקבת, יש לפנות לקבל אישור ועדה יחידתית לתואר שני לקורס חלופי.
- ד. אם סיים התלמיד בשלב ה"צבירה" פחות משני קורסים בציון "עובר" בשנה אקדמית אחת.
- ה. אם לא סיים בהצלחה קורס אחד לפחות בשלב לימודי ההשלמה.
- ו. אם חרג התלמיד ממכסת הזמן המותרת ללימודים בשלב לימודי ה"צבירה" או בשלב הלימודים "מן המניין".
- ז. אם התלמיד לא נרשם לקורסים, או נרשם לפחות מ-3 קורסים בשנה אקדמית בשלב הצבירה.
- ח. אם לא הגיש התלמיד בקשה למעבר לשלב "מן המניין" ו/או לא בחר נתיב לימודים (מחקרי/פרויקט) בתוך 3 שנים מיום קבלתו לשלב ה"צבירה".
- ט. אם לא הגיש התלמיד את חיבור התזה או פרויקט הגמר במסגרת הזמן שהוקצב לו.

ערעור על הפסקת הלימודים יוגש בהמלצת המנחה וראש בית הספר/המחלקה לוועדה היחידתית. החלטת הוועדה היחידתית בנושא הנה סופית ולא ניתנת לערעור נוסף.

תלמיד שהופסקו לימודיו מסיבות אקדמיות:

- א. בכל פנייה לחידוש לימודים, יוכל מועמד שלימודיו הופסקו אקדמית, להירשם מחדש ללימודי תואר שני בפקולטה רק בתום שנתיים מיום הפסקת הלימודים.
- ב. ברשומת לימודיו שיקבל עם הפסקת הלימודים יופיעו כל הקורסים שלמד, כולל קורסים בהם נכשל.

6.2. הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

תלמיד המפסיק לימודיו בפקולטה ביוזמתו, יודיע על כך בכתב למשרד הרישום שבמרכז המרשם ולמזכירות לתארים מתקדמים בפקולטה. תלמיד שלא הגיש טופס תכנית לימודים ייחשב כתלמיד שהפסיק את לימודיו. אי הגשת הטופס וקבלת הודעת הפסקת לימודים מטעם הפקולטה אינם פוטרים את התלמיד מחובות שכר הלימוד. לצורך הסדרת נושא זה על התלמיד לפנות אל היחידה לשכר הלימוד שבמרכז המרשם.

תלמיד שהפסיק לימודיו ביוזמתו: יופיעו ברשומת לימודיו שיקבל עם הפסקת הלימודים כל הקורסים שלמד, כולל קורסים בהם נכשל.

6.3. חידוש לימודים

תלמיד המחדש לימודיו יחויב במלוא תכנית הלימודים למעט קורסים מלימודים קודמים שיוחלט להכיר בהם בכפוף לתקנון האוניברסיטה (סעיף 3 ב' 5-7) לפי נוהל כדלקמן:

א. במקרה של הפסקת לימודים לתקופה של שנתיים עד חמש שנים: תדון הוועדה היחידתית בהכרה בקורסים בהם עמד התלמיד לפחות לפני הפסקת הלימודים בוועדה היחידתית. הוועדה תתחשב בהמלצת ראש בית הספר/המחלקה והמנחה ותביא בחשבון שינויים שחלו בתכני קורסים אלו.

ב. אם עלתה תקופת הפסקת לימודיו של התלמיד על חמש שנים, תחול התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד התלמיד לפני הפסקת לימודיו, על פי "נוהל התיישנות לימודים" האוניברסיטאי (ראו "הכרה בלימודים קודמים" סעיף 3 בהוראות האוניברסיטה). במקרים מיוחדים ניתן להגיש בקשה חריגה לוועדה האוניברסיטאית לתואר שני.

¹ קורסים של מכון גורדון לאנרגיה יוכרו כקורסים מרוכזים לצורך חובת השתתפות בסמינרים, על פי אישור מראש מהרכז האקדמי של הסמינרים בבית הספר/המחלקה המעניק/ה את התואר.

² בית הספר/המחלקה עשויים לקבוע דרישות מחמירות יותר.

³ בית הספר/המחלקה עשויים לקבוע דרישות מחמירות יותר.

⁴ בית הספר/המחלקה עשויים לקבוע דרישות מחמירות יותר.

⁵ **למחלקה להנדסה ביו-רפואית** רשאים להגיש מועמדות גם בוגרי הנדסה מדיסציפלינה שונה, בוגרי מדעים מדויקים, מדעי החיים והרפואה. מועמדים שאינם בוגרי הנדסה ביו-רפואית יידרשו בלימודי השלמה. עם הקבלה, תקבע למועמד רשימת קורסי השלמה וכן ימונה לו מנחה זמני. הקבלה היא לנתיב עם פרויקט (ללא תיזה). המעוניינים לעבור לנתיב מחקרי (עם תיזה) נדרשים למצוא לעצמם מנחה במהלך שנת הלימודים הראשונה.

⁶ ביי"ס/מחלקה יכולים להחמיר בדרישה.